

Projekty verejno-súkromného partnerstva (PPP) a ich využitie pri financovaní verejných investícií

Ján Marušinec
EUROIURIS

Bratislava
December 2006

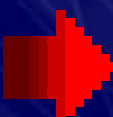

Financovanie investícií

 Investičný dlh vo verejnej správe

 Absencia investičnej stratégie štátu (PIP):
ak sú zdroje investuje sa vo veľkom, ak treba šetriť šetrí sa práve na investíciách

 PPP umožňujú **vyhladenie investičnej krivky** v čase, rozkladajú financovanie investícií na celú dobu ich životnosti, užívatelia platia v čase keď je služba dostupná

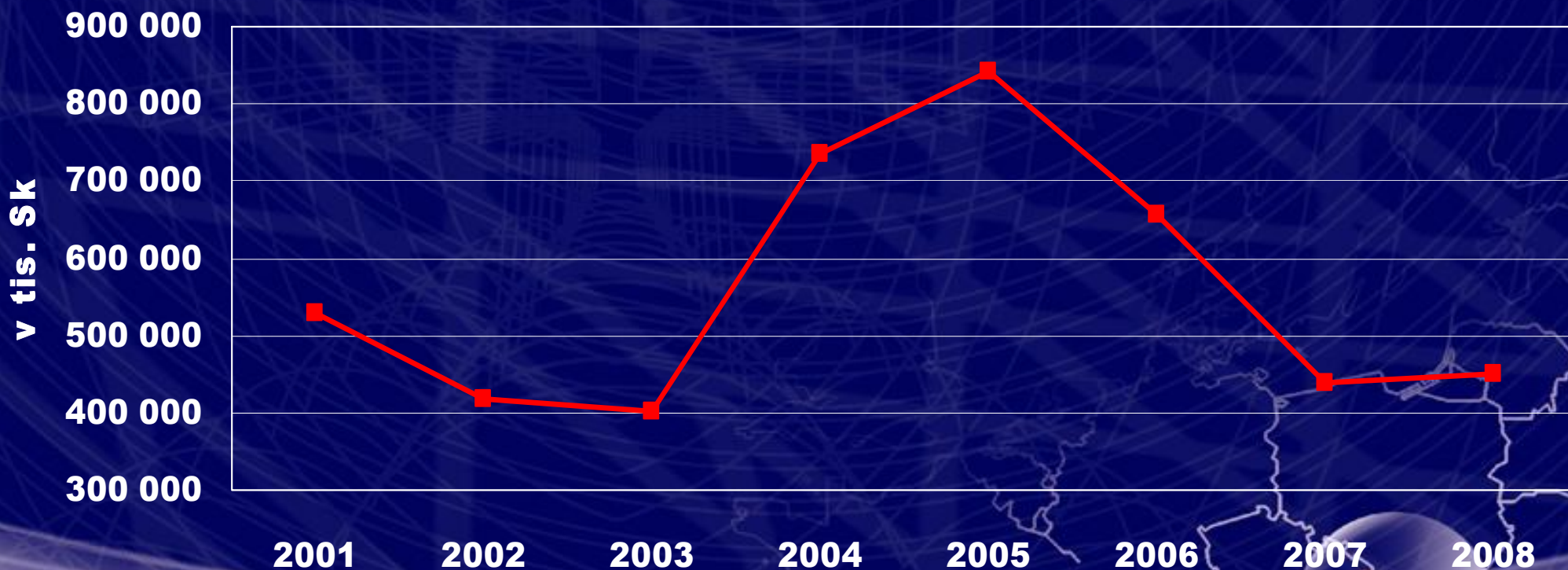

Investičná krivka

Investičné výdavky ministerstva spravodlivosti

Čo je PPP

- **Nezameriava sa na **obstaranie aktív**, ale na **obstaranie služby** ktorá je výsledkom používania týchto aktív**
- **Ide súčasne o významnú investíciu a dlhodobé poskytovanie služieb**
- **Nie je zázračným riešením problémov spojených s nedostatkom zdrojov financovania, musí byť **zamerané na zvyšovanie efektivity****

Čo je PPP

- **Súkromný partner zabezpečuje výstavbu a prevádzku diela, ako protihodnotu poskytuje služby spojené s týmto dielom za platby od ich používateľov alebo verejného partnera**
- **Súkromný partner a verejný sektor si rozdelia jednotlivé riziká, ktoré sú spojené s výstavbou a prevádzkovaním diela**
- **Ide o dlhodobé zmluvné vzťahy**

Rozloženie rizík

Riziko výstavby

Oneskorenie výstavby, nesplnenie noriem a štandardov, prekročenie nákladov, technické nedostatky, ...

Riziko dostupnosti

Infraštruktúra alebo služba spĺňa vopred dohodnuté parametre počas celej doby životnosti, inak sa platba kráti alebo nerealizuje

Riziko dopytu

Prípadný pokles záujmu o infraštruktúru alebo službu a s ním spojený pokles výnosov z projektu

Regulácia PPP

- EUROSTAT:** projekt PPP nebude súčasťou verejného dlhu ak riziko výstavby a ešte jedno z rizík znáša súkromný partner
- Vláda SR:** udeľuje obstarávateľom súhlas na realizáciu PPP v objeme nad 100 mil. Sk
- MF SR:** poskytuje stanovisko vláde, zodpovedá za správne premietnutie do PPP do deficitu a dlhu v súlade s pravidlami stanovenými EUROSTAT-om
- Obce a VÚC:** povinnosť oznámiť PPP na MF SR, osobitný súhlas sa nevyžaduje

EU peniaze a projekty PPP

Nová finančná perspektíva EÚ umožňuje čerpanie prostriedkov z EÚ aj na financovanie projektov PPP

Výhoda pre verejný sektor:

Menšie nároky na spolufinancovanie projektu, rozloženie investičných a prevádzkových nákladov v čase

Výhoda pre súkromný sektor:

Možnosť priamo sa podieľať na projektoch výstavby verejnej infraštruktúry, z ktorých bol doposiaľ súkromný sektor vylúčený

Inovatívne finančné nástroje

Nová finančná perspektíva EÚ prináša aj nové finančné nástroje určené na prípravu a realizáciu investícií formou PPP

Záručná schéma pre projekty PPP:

Krytie rizika dopytu v prvých rokoch fungovania projektu

Financovanie technickej pomoci pre prípravu projektov PPP:

Krytie 80% nákladov na konzultačné služby spojené s projektom

Verejno-súkromné partnerstvá (PPP) z pohľadu Európskeho práva

Mgr. Peter KOTVAN
EUROIURIS

Bratislava
December 2006

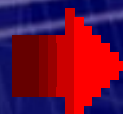
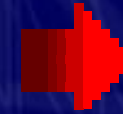
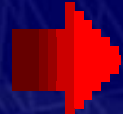
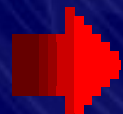
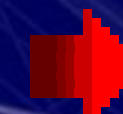

Regulácia PPP

- **EUROSTAT:** Rozhodnutie STAT/04/18
- **Zelená kniha:** verejná diskusia o právnej úprave
- **MF SR:** Politika pre realizáciu projektov verejno-súkromných partnerstiev (PPP)
- **Zákon o verejnom obstarávaní:** v súlade so Smernicou 2004/17/ES (klasický sektor) a Smernicou 2004/18/ES (vybrané odvetvia)
- **Plánovaná novelizácia zákona o rozpočtových pravidlách**

Štrukturálne fondy a PPP

- **V rokoch 2007 - 2013 možno očakávať výzvy na predkladanie žiadostí o čerpanie finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EU v objeme 11,4 miliárd EUR.**
- **Európska Komisia umožňuje uplatňovať PPP aj pri štrukturálnych fondoch.**
- **Investori boli v minulosti vo veľkej väčšine vylúčení z podávania žiadostí o projekty.**
- **V prípade odôvodnenosti verejného záujmu pri uplatňovaní PPP, by spolužiadateľ mohol byť aj súkromný investor, ktorý by mohol zakofinancovať časť potrebného rozpočtu.**

Príprava a realizácia PPP projektu

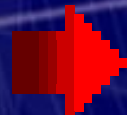
- a) Identifikácia PPP projektu**
- b) Predbežné posúdenie PPP projektu**
- c) Príprava PPP projektu**
- d) Výber súkromného partnera**
- e) Uzatvorenie zmluvnej dokumentácie**
- f) Realizácia projektu**
- g) Monitorovanie projektu**
- h) Uzatvorenie a vyhodnotenie projektu**

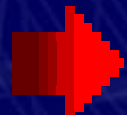

Identifikácia PPP projektu

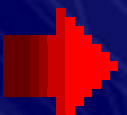

Cieľ - identifikovanie príležitosti, kde môže verejný sektor vhodným spôsobom využiť potenciál spolupráce so súkromným sektorom

Prijatie podnetov od organizácií verejnej správy, podnikateľov a organizácií súkromného sektora, občianskych združení, občanov...

Výstup - Rámcový projekt (vymedzenie poskytovanej služby, rozsahu služieb, určenie postupu prác, hrubý rozpočet, náčrt rizík, harmonogram...)

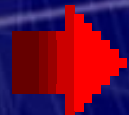

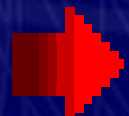

Predbežné posúdenie PPP projektu

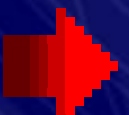

Ciel' - porovnanie vhodnosti modelu PPP s inými alternatívami

Posúdenie alternatív z hľadiska uskutočniteľnosti (právna, technologická, možnosti spolupráce, ekonomické možnosti, existencia obdobných projektov...)

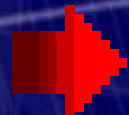
Výstup – schválený projekt (detailný popis vybraného riešenia, manažment rizík, hodnotenie efektívnosti)

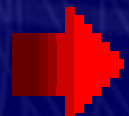

Príprava PPP projektu

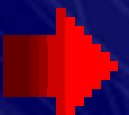

Cieľ - zabezpečenie ľudských zdrojov a dokumentácie

Vytvorenie tímu, stanovenie stratégie výberu partnera, príprava plánu realizácie, získanie externých poradcov, príprava kritérií pre hodnotenie uchádzačov

Výstup – vybraný tím, pripravené zadávacie dokumenty, stratégia výberu partnera, hodnotiace kritéria, spracovanie finálnej verzie projektu

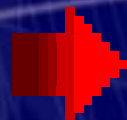

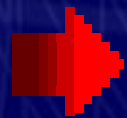

Výber súkromného partnera

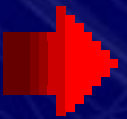

Ciel' – vybrať vhodného partnera pre realizáciu PPP projektu

Zverejnenie výzvy koncesného obstarávania, prijatie a posúdenie odpovedí uchádzačov, užší výber, výzva na predkladanie ponúk, vyhodnotenie ponúk, doporučenie víťazného uchádzača, ukončenie výberu, zverejnenie hodnotiacej správy

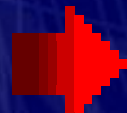
Výstup - vybraný partner

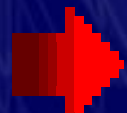

Uzatvorenie zmluvnej dokumentácie

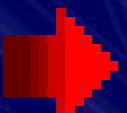

Ciel' – podpísanie koncesnej zmluvy

Určenie rizík a spôsobov ich odstránenia, nastavenie mechanizmu riadenia kvality, efektivity..., prerokovanie kľúčových bodov zmluvy – platobné podmienky, záruky, kompenzácie, ukončenie zmluvy / projektu, zabezpečenie financovania a poistenia

Výstup – podpísaná zmluva

Realizácia projektu

- **Cieľ** – implementácia projektu PPP v súlade s projektom a zmluvou
- **Zahájenie realizácie, vytvorenie potrebných právnych entít, zabezpečenie súčinnosti zo strany verejného sektora**
- **Výstupy** – plán implementácie projektu, harmonogram, rozpočet, riadenie projektu

Monitorovanie projektu

Ciel' – zabezpečenie efektívneho fungovania PPP po celú dobu uvedenú v zmluve, operatívne prijímať kroky vedúce k odstráneniu prípadných nedostatkov

Sledovanie súladu výsledkov realizácie projektu s harmonogramom a rozpočtom, sledovanie merítok efektivity, využívanie zmluvných možností na nápravu

Výstupy – správy o výkone projektu, nápravné kroky

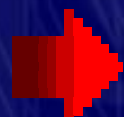
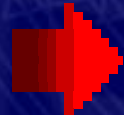
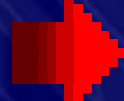

Uzatvorenie a vyhodnotenie projektu

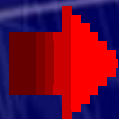

- **Cieľ** - celkovo zhodnotiť výsledky realizácie projektu, odporučiť ďalší postup, skúsenosti
- **Rozhodnutie** o ďalšom postupe, zhodnotenie
- **Výstup** – správa o projekte

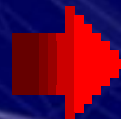

Koncesia

Nový zákon o verejnom obstarávaní definuje koncesiu:

„Koncesia je zákazka rovnakého typu ako zákazka na uskutočnenie stavebných prác s tým, že peňažné plnenie za stavebné práce, ktoré sa majú uskutočniť, je kompenzované právom užívať stavbu na dohodnutý čas. Toto právo môže byť spojené s peňažným plnením.“

PPP je špeciálnym druhom koncesie

Koncesná zmluva

Zmluvy musia podrobne zabezpeovať všetky aspekty PPP.

Závazok koncesionára poskytovať služby alebo vykonať dielo.

Závazok zadávateľa umožniť koncesionárovi brať úžitky z poskytovania služieb alebo užívania diela, pričom časť zadávateľovho plnenia môže byť v peniazoch.

Koncesná zmluva

Nositeľom koncesie je účelovo založená spoločnosť (Special Purpose Vehicle - SPV), ktorej akcionárom je privátny, prípadne aj verejný partner a často aj financujúce banky.

Zadáateľom môže byť ministerstvo, ústredný orgán štátnej správy, VÚC, obec a mesto.

Koncesionárom je FO, PO alebo skupina takýchto osôb, s ktorou verejný obstarávateľ uzavrel koncesnú zmluvu.

Je nevyhnutné, aby prípravu takýchto zmlúv zabezpečili renomovaní poradcovia (ekonómovia, právnici, technici), ktorí majú skúsenosti s prípravou PPP.

Ďakujeme Vám za pozornosť

EUROIURIS – Európske právne centrum

www.euroiuris.sk

Možnosti využitia PPP modelov

Doprava:

Diaľnice a rýchlostné cesty, cesty nižšej triedy, mestská a prímestská doprava, železničná sieť, tunely, mosty, letiská, prístavy, vodné cesty, kanály, prekladiská tovaru pre multimodálnu dopravu, systém výberu mýtného

Informačné technológie:

Informačné technológie, telekomunikačné siete, dátové siete pre občanov, informačné systémy verejnej správy, zariadenia pre vysielanie a transmisiu

Možnosti využitia PPP modelov

Verejná správa:

ubytovacie kapacity pre vojsko, výcvikové kapacity, stravovanie pre vojsko, budovy súdov, archívov, úradov, väznice

Energetika:

Zariadenia na výrobu elektrickej energie, prenosové a distribučné siete, zariadenia na výrobu tepla, zásobovanie teplom, ťažba ropy a zemného plynu, zásobníky ropy a zemného plynu, preprava ropy a zemného plynu

Možnosti využitia PPP modelov

Životné prostredie:

Výroba a distribúcia pitnej vody, mestská vodovodná a kanalizačná sieť, čističky odpadových vôd, skládky odpadu, spaľovne odpadu, ekologické stavby

Občianska vybavenosť:

Nemocnice a polikliniky, školy a internáty, sociálne byty, kultúrne zariadenia, zariadenia na šport a voľný čas

